

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.:	20 december 2017	Agendapunt:	J-661
Betreft:	Besluitvormend	Programma:	2. Voldoende en gezond water
Portefeuillehouder:	Van Zanten		
Route:	MT-DB-AB		

Onderwerp

Aanpassing nutriëtnormen in KRW-waterlichamen aan de landelijke vastgestelde normen

Bijlagen

1 Tabel met KRW-normen voor totaal-P en totaal-N

HET ALGEMEEN BESTUUR BESLUIT:

1. In te stemmen met de aanpassing van de nutriëtnormen.
2. Bijgevoegde brief door te geleiden aan de provincies Groningen en Drenthe.

Inleiding

De Kaderrichtlijn Water (KRW) verplicht ons om een goede ecologische toestand (GET) voor verschillende watertypen te definiëren en deze in 2027 voor alle typen te bereiken. Bij de totstandkoming van de eerste stroomgebiedbeheerplannen voor de planperiode 2010-2015 is voor al onze watertypen de GET vastgesteld. De mogelijkheid bestond om af te wijken van de landelijk vastgestelde chemische normen, mits in 2027 de goede ecologische toestand bereikt zou worden. Hiervan heeft het waterschap gebruik gemaakt, door de normen in een aantal waterlichamen ruimer te stellen.

In 2016 is een landelijke discussie ontstaan over de verschillen in normen die door de waterschappen worden gehanteerd voor stikstof en fosfaat. De relatie tot de effectiviteit van het mestbeleid speelde hierin ook een rol. Om een einde te maken aan deze verschillen, heeft de Rijk ons via het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) KRW Rijn Noord/Nedereems aangegeven/verzoekt om zo snel mogelijk over te stappen op de landelijke normen per watertype voor fosfaat en stikstof. De meeste waterschappen hanteren de landelijke normen al. Wij Noorderzijlvest zijn één van de drie landelijke waterschappen die dit (nog) niet gedaan hebben. Onlangs heeft ook het bestuur van waterschap Hunze & Aa's zijn ingestemd met deze landelijke normen bij ons buurwaterschap Hunze & Aa's door het AB vastgesteld.

Beoogd effect

Het verbeteren van de ecologische toestand van het watersysteem.

Argumenten

1.1 Door aanpassing van de nutriëtnormen sluit Noorderzijlvest aan. Aansluiten bij landelijke Europese en landelijke afspraken. en hierna sluiten we aan bij het Water arrest.

Met opmerkingen Later: besluit/opdracht Rijk en UvW

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Cursief

Met opmerkingen Loopt nog steeds niet als zin Besluit....want....

Het Rijk en de Unie van waterschappen hebben in het voorjaar van 2017 de waterschappen opgedragen aan te sluiten bij de landelijk vastgestelde normen. Het Europese Hof van Justitie heeft in 2015 bepaald dat de waterkwaliteitsnormen van de KRW een harde verplichting zijn (Weser arrest). Bij de uitvoering van hun werk en bij de beoordeling van nieuwe projecten moeten decentrale overheden rekening houden met deze waterkwaliteitsnormen. Uit de uitspraak van het Weser arrest blijkt dat het voldoen aan de KRW-eisen normen een harde verplichting is. Het Rijk en de Unie van waterschappen hebben in het voorjaar van 2017 de waterschappen opgedragen aan te sluiten bij de landelijk vastgestelde normen. Door deze landelijke normen te hanteren ~~voldoen kunnen~~ wij ~~voldoen aan~~ zowel deze Europese verplichting ~~als~~ het landelijk beleid.

1.2 Met de instemming met de landelijke normen bekrachtigt Noorderzijlvest de afspraken in het RBO. Het besluit van het RBO wordt nagekomen, hiermee komen we onze afspraken na met het RBO.

De meeste waterschappen hanteren de landelijke normen al. In het RBO van 17 februari 2017 is afgesproken dat de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest hun algemeen besturen zullen voorstellen het besluit om de landelijke normen te gaan te hanteren, gaan uitvoeren.

2.1 De provincies Groningen en Drenthe zijn bevoegd gezag voor het formeel vaststellen van de nutriëtnormen.

Risico's & Kanttekeningen

1.1 De landelijke normen zijn voor een aantal watertypen in ons beheergebied strenger dan de huidige door ons gehanteerde normen (zie bijlage 1).

-Op basis van de emissie-/immissietoets kan dit leiden tot strengere lozingsseisen voor de onze rwzi's die het effluent brengen in de waterlichamen Dwarsdiepgebied en Boterdiep-Winsumerdiep kan dit, op basis van de emissie-/immissietoets leiden tot strengere lozingsseisen. Het waterschap heeft hierin. Hierin ligt een eigen beslissingsbevoegdheid bij het waterschap. Voor het Dwarsdiepsysteem geldt dat ook de lozing van Friesland Campina Marum hier een rol in speelt. Een strengere lozingsseis voor het effluent van de rwzi leidt niet meteen tot hogere investeringskosten. Dit hangt er met name van af of een aanvullende zuiveringstechniek nodig is. Dit is met name afhankelijk van of al of niet een aanvullende zuiveringstechniek is benodigd. Vanuit de KRW zijn gelden gereserveerd om tegemoet te komen aan hogere investeringen.

Bij toetsing van de fosfor-toestand 2016 voldoen 6 waterlichamen aan de huidige norm en 4 aan de landelijke richtnorm. Voor stikstof voldoen 12 waterlichamen aan de huidige NZV-norm en 8 aan de landelijke richtnorm.

1.2 Afwijken van de landelijke norm is toegestaan als er sprake is van natuurlijke achtergrondbelasting.

-Dit is bij ons het geval in de waterlichamen Lauwersmeer en de Noordoostelijke kustpolders voor fosfor. In deze waterlichamen is sprake van fosfaatrijke kwel. Voor deze waterlichamen blijft de huidige norm bestaan.

Financiën

Dit voorstel heeft niet meteen financiële consequenties. Mocht blijken dat er op rwzi's aanvullend gezuiverd moet gaan worden, dan kunnen de financiële consequenties groter zijn. Hiervoor zijn gelden gereserveerd.

Communicatie

Volgens de gebruikelijke bekendmakingen van AB- en DB-besluiten.

Met opmerkingen : Is dit het zgn Weser-arrest? Hoe verhoudt zich deze afspraak tot het Weser arrest?

Met opmerkingen : Hulptekst: In een arrest uit 2015 heeft het Europees Hof van Justitie uitgesproken dat ieder voornemen voor een specifiek project moet worden beoordeeld aan de hand van de waterkwaliteitseisen van de Kaderrichtlijn Water ("KRW"). Wanneer het project leidt tot een achteruitgang van het betreffende waterlichaam, kan het – in beginsel – geen doorgang vinden. Decentrale overheden moeten bij vergunningverlening dus daadwerkelijk rekening houden met de waterkwaliteitseisen.

Met opmerkingen : Consequent zijn in terminologie: norm of eis

Met opmerkingen : Wat voegt dit argument toe aan het vorige?

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Corsief

Met opmerkingen : Zijn verantwoordelijk voor / zijn toezichthouder op / etc.

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Corsief

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Corsief

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Corsief

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Corsief

Uitvoering

De nieuwe normen worden in 2021 ~~door de provincies~~ formeel vastgesteld door het ~~R~~ijk bij de vaststelling van het 3e stroomgebiedsbeheerplan. Het Rijk wil niet tussentijds een aanpassing van het 2e stroomgebiedsbeheerplan. Wel worden in de tussentijd onze nieuwe normen als werknormen vastgelegd in het waterkwaliteitsportaal door het Rijk. In de huidige factsheets komt dan een opmerking over de nieuwe werknormen te staan. Vanaf 2018 wordt aan de nieuwe werknormen getoetst. Hiervoor is het noodzakelijk dat de provincies begin 2018 door GS de werknormen en de hierboven beschreven procedure laten vaststellen.

Bijlage 1. Tabel met KRW-normen voor totaal-P en totaal-N

KRW-normen (GEP, op basis van zomergemiddelde concentraties) voor totaal fosfor (P) en totaal stikstof (N) zoals momenteel gebruikt door Noorderzijlvest (norm NZV) en de landelijke richtnormen (norm NL). ~~Voorgesteld wordt om de landelijke richtnormen te gaan gebruiken als werknormen, met uitzondering van de landelijke norm voor totaal fosfor voor het watertype 'Zwak brakke wateren' (blauw gearceerde waarden).~~ Hiervoor blijft de huidige praktijk (geen norm) van kracht tot de achtergrondbelasting in deze waterlichamen nader is onderzocht.

De toestand 2016 (zomergemiddelde concentraties voor de periode 2013-2015) is getoetst aan zowel de huidige NZV-norm (groen vlak links van de concentratie als de status 'goed' gehaald) als de landelijke richtnorm (groen vlak rechts van de concentratie als de status 'goed' gehaald). Bij toetsing van de fosfor-toestand 2016 voldoen 6 waterlichamen aan de huidige norm en 4 aan de landelijke richtnorm. Voor stikstof voldoen 12 waterlichamen aan de huidige NZV-norm en 8 aan de landelijke richtnorm.

Met opmerkingen : Aan wie?

Waterlichaam	Fosfor (mg P/l)			Stikstof (mg N/l)		
	norm NZV	Zomer gemiddelde 2013-2015	norm NL	norm NZV	Zomer gemiddelde 2013-2015	norm NL
Kanalen						
Damsterdiep-Nieuwediep	0,20	0,56	0,15	3,00	2,52	2,80
Hoendiep-Aduarddiep	0,25	0,13	0,25	4,00	2,89	3,80
Boterdiep-Winsumerdiep	0,20	0,80	0,15	3,00	2,87	2,80
Kanalen-DG hellend-gestuwd	0,30	0,23	0,09	3,00	3,44	1,30
Maren-DG Fivelingo	0,22	0,51	0,15	3,00	1,86	2,80
Maren-DG Reitdiep	0,25	1,08	0,15	3,00	2,47	2,80
Matslootgebied	0,15	0,10	0,15	2,80	1,94	2,80
Meren						
Leekstermeer	0,09	0,18	0,09	1,30	2,35	1,30
Paterswoldsemeer	0,09	0,06	0,09	1,30	1,19	1,30
Beken/rivieren						
Reitdiep-Kommerzijl	0,19	0,25	0,14	4,00	2,68	2,50
Benedenlopen Eelder- en Peizerdiep	0,14	0,12	0,11	4,00	2,27	2,30
Bovenlopen Eelder- en Peizerdiep	0,12	0,07	0,11	4,00	1,65	2,30
Dwarsdiepgebied	0,14	0,22	0,11	3,00	2,51	2,30
Zwak brakke wateren						
Lauwersmeer	nvt	0,24	0,11	1,80	2,36	1,80
NO Kustpolders	nvt	1,07	0,11	4,00	2,24	1,80